

Prædiken til Mariæ bebudelses dag

Luk. 1, 46-55

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Da sagde Maria: »Min sjæl ophøjer Herren, og min ånd fryder sig over Gud, min frelser! Han har set til sin ringe tjenerinde. For herefter skal alle slægter prise mig salig, thi den Mægtige har gjort store ting mod mig. Helligt er hans navn, og hans barmhjertighed mod dem, der frygter ham, varer i slægt efter slægt. Han har øvet vældige gerninger med sin arm, splittet dem, der er hovmodige i deres hjertes tanker; han har styrtet de mægtige fra tronen, og han har ophøjet de ringe; sultende har han mættet med gode gaver, og rige har han sendt tomhændet bort. Han har taget sig af sin tjener Israel og husker på sin barmhjertighed som han tilsagde vore fædre – mod Abraham og hans slægt til evig tid.» Lukasevangeliet 1,46-55

Vi er for det meste vant til at kunne vælge selv. Vi vil gerne være herrer i eget hus og forvaltere af egen sjæl. I ekstrem grad – og aldrig set før i verdenshistorien – har det moderne, vestlige menneske næsten uanede muligheder for at gøre lige præcis det, vores hjerte trakter allermost efter.

Og det har været en kerneværdi i vores samfund i meget lang tid efterhånden: Lev i nuet, udlev dit potentiale, lad ikke andre bestemme over dig, vær fri, søg lykken – på den måde du selv har lyst til.

Hvad har jeg selv lyst til? Tænk at få stillet det spørgsmål. Tænk at blive givet muligheden for rent faktisk selv at udstikke retningen for, hvor ens liv skal bevæge sig hen. Det er noget mennesket har kæmpet og kæmpet og kæmpet for at kunne gøre i tusindvis af år: Det er det, hele civilisationshistorien handler om: at arbejde sig henimod stadig mindre tilfældig prisgivelse af andre menneskers eller naturens luner – henimod stadig større frihed til at bruge tid og kræfter på det, man synes, der er morsomt, spændende, behageligt – frem for det hårde slid i mark, ved vaskebræt eller ved rok.

Vi har gjort os fri af fortidens besværlige levemåder: Vi behøver ikke lave al mad fra bunden selv, vi behøver ikke selv stå med hakken i jorden, vi behøver ikke selv stå og

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk

vaske hver eneste kop og hver eneste teske af selv (bortset fra måske når vi er i sommerhus og har ferie, men så er det jo bare hyggeligt). Bekvemmelighedsmaskiner, teknologiske fremskridt, er vores moderne virkelighed fuld af. Vaskemaskiner, samleband, komfurer. Biler, brusenicher, bleer. Jamen er det ikke mageløst?

Det hele er bare blevet bedre, friere, smartere, lettere.

Og alligevel så er der noget ved den tilgang som Maria har, dengang englen kom til hende, der griber os om hjertet, hvor hun står sagtmødig og modtager Englens budskab om den største glæde og den største smerte – og sågar i anden potens, fordi hun med frelsens fødsel samtidig har lagt grundstenen for hans pinefulde og alt for tidlige død.

Hun ved det godt – og alligevel står hun bare dér og tager imod Guds opgave. Ja, hun synger sågar Guds pris efterfølgende med ordene: ”Min ånd fryder sig over Gud, min frelser!” Din vilje ske! Ikke min, men din. Ja, lad mig leve i ufrihed. Lad mig leve i bundethed til den tunge skæbne, du vil lægge på mine skuldre. Lad mig bære Guds barn, lad mig føde Guds søn, der skal forkastes af verden og slås ned af dens magthavere.

Hvorfor er det så dragende på os? På os, der vel helst ikke vil forstyrres i vores frie liv og vores muligheds markedsplads. Det er fordi der i ufriheden, i den skæbnetunge ufravigelige pligt kan gemme sig en uendelig dyb MENING! Ikke sådan at forstå at enhver form for ufrihed er meningsfyldt, blot fordi den er tung og træls. Men sådan at forstå at der i bundetheden til en opgave, bundetheden til et andet menneske, bundetheden til et budskab og en befaling kan ligge så meget, der giver livet indhold og ret-

ning.

For den uhildede frihed er ikke bare i virkeligheden et blændværk, den kan være decideret destruktiv for sjælen. At være sin egen lykkes smed kan måske være udmærket. Men at være sin ensomme lykkes smed, er nok i egentlig forstand en selvmodsigelse. For hvilket menneske kan være lykkeligt fuldkommen uden bindinger til noget som helst eller nogen som helst? Kan et menneske have det godt stående i det totale uendelige grænseløse mulighedsriges kaos? Hvor alt er åbent? Hvor alt er muligt – hvor ved alt måske netop bliver u-muligt? Man skal stå i forhold til noget for ikke blot at være et løsrevet, verdensløst, historieløst, - ja og måske dermed faktisk ”liv-løst” - foretagende

Vi skal hænge sammen med noget.
Vi skal have forbindelse til noget.
Vi skal være forpligtede på noget.

Og det skal vi, fordi vi rent faktisk hænger sammen med noget.
Fordi vi rent faktisk har forbindelse til noget.
Fordi vi rent faktisk er forpligtede på noget.
På os selv, på dem vi har omkring os, på vores fælles klode og dens beboere. På at skubbe alt det, vi berører i en lille smule bedre retning, end det var i forvejen.

Det var ikke kun Maria, der fik en opgave den så skæbnetunge dag, da hun fik besøg af englen.
En opgave og en skæbne har vi alle: Vi er bundet til vor Gud og vor næste – i forpligtelse på at lade alle de goder, og al den kraft som VI har modtaget fra det høje blive til glæde og gavn for andre end os selv. Sådan lykkes også jeg og også du i det liv, vi alle er blevet pålagt at leve. Amen.

Hans Nørkjær Franch
Aarhus Domkirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 67: Nu kom der bud fra englekor

Nr. 108: Lovet være du, Jesus Krist

Nr. 69: Du fødtes på jord

Nr. 199: Jesus dine dybe vunder

Nr. 10: Alt, hvad som fuglevinger fik